

نارین فەقە:
ھونەرمەندان رۆلی
خۆیان لەرووی
نەتەووی و
نیشتمانییەو
بینیو

خانەوادەییکی
ھونەر دۆست
پەروەردە بوو و
خاوەن دەنگیکی رەسەنی
کوردییە، لە ریگای کارە
ھونەرییەکانییەو نارین
فەقە توانیویەتی خزمەتیکی
زۆر بە ھونەری کوردی بکات،
نارین فەقە کچی ھونەرمەند
جۆدیە، لە دەرفەتیکدا بەم
شیوویە چەند پرسیکی ئانییە زمان
لە ریگای گۆڤاری گۆلانەو.

چارەنوسازەکان کە رووبەرۆی مبللەتە کەمان دەبێتەو و پێوستی بە یەکریزی و تەبابی هەبە. سەبارەت بە رۆلی هونەری کورد لە کێشە نەتەوییهەکان نارین دەلی: ئەوێ من لە دوای شەری تیرۆریستانی داعش لە میدیای کوردی تێبینیم کردوو، ئەو بوو کە بەلێ هونەرمەندانی کورد رۆلی خۆیان بێنێو لەو شەڕەدا و درێغیان نەکرد و نەوستان لە کارە هونەرییهەکانیان دەرباری کوردستان، پێشمەرگە، شەهید ئەمەش مایە دەستخۆشییه، بەلام دواتر تێبینم کرد کە هەندێک فلتەر نەما و هەر هونەرمەندیەک بە ستایلیکی تاییهەتی خۆیهەو کاری هونەری پیشکەش کرد، لێرەدا دەمەوێ ناماژە بەو بەکەم کە دوو لە بەرهەمهە هەر گەورەکان کە لەم سەردەمەدا پیشکەش کران دژ بە تیرۆر و تیرۆریستان و هەموو دۆزمنانی کورد و کوردستان هەردوو بەرهەمی (پێشمەرگە و شنگال) بوون کە بەراستی شوێنی خۆیان لە نێو هونەری کوردیدا کردوو و بوونەتە دوو بەرهەمی دەوڵەمەندی نێو میژووی هونەری کلاسیکی کوردیدا، من خۆشحال و سەربلەندم کە وەک هونەرمەندیکی رۆژئاوای کوردستان لە سیمفۆنیای شنگالدا بەشداریم کرد، لێرەدا بە پێوستی دەزانم کە سوپاسی تۆری میدیای رووداو و مامۆستا دلشاد محەمەد سەعید بەکەم کە زۆر ماندوو بوون لەو دوو بەرهەمهەدا هەر لە سەرەتای دروستبوونی بیژۆکە کەمان تا کۆتاییان، هەرەها سوپاسی هەموو هونەرمەندە بەشداربوووەکان دەکەم کە توانییان رۆلی خۆیان ببینن، بە شێوێکی گشتی هەر هەموو بەرهەمهەکان خزمەتیان بە کوردستان و پێشمەرگە و کێشە نەتەوايهەتی کورد کرد و پشتیوانییان لەو دۆزە رەوايهە کرد و بوونە هۆکاریەک بۆ بەرزکردنەوێ وری پێشمەرگە و مبللەتی کورد لە هەموو پارچەکانی کوردستان. لە بەرێ گرنگی رۆلی میدیا لە کاری هونەری بە شێوێکی گشتی خاتوو نارین دەلی: گومانی تێدا نییه کە رۆلی میدیا بۆ هونەرمەند زۆر گرنگە لە سەرتاسەری جیهان، بەلام ئەوێ کە گرنگە میدیاکان بە هیچ شێوێکی باهەتی (نا راست) دەرباری هونەرمەندان بلۆنە کەنەو، بەداخەو لە کوردستان ئەمە گرفتێکی گەورەیه، زۆر جار هەوالب و باهەتی نادروست بلۆنە کەنەو، بۆ نمونە من وەک هونەرمەندیکی رۆژئاوای کوردستان بۆ من هیچ جیاوازییهەک لە نێوان پارچەکانی کوردستاندا نییه، کە ماوێ زیاتر لە دە ساڵە من لە بواری هونەریدا، بەداخەو تا ئێستا هەندێک رۆژنامەنوس نازانن من لە کام پارچە کوردستانم و زۆر جار زانیاری نادروست لەسەر ژبانی من بلۆنە کەنەو ئەمەش مایە شەرمەزارییه، هیوادارم راگەیانن خزمەت بە هونەر بکات، بەلام خزمەتیکی دروست بکەن.

سەرەتا سەبارەت بە کار و بەرهەمی نوێی خۆی، نارین فەقە وتی: بێگومان بەرهەمی نوێم دەبێت، بەلام من یەکنێم لەو هونەرمەندانە کە لە کاری هونەریدا پەلە ناکەم و هیچ کاریک بەی پلانیکی پیش وەختە ئەنجام نادەم، چونکە هونەری پێوستی ناسنامەیهەکی تێدا و نامانجینکی هەبێت و جگە لە گۆرانییهەکانی ئەفینداری، پێوستە پەيامێک بە خۆک بەگەیهەنیت، لە دوای ئەلبومێ (زمانی داڤی و سەمفۆنیای شنگال)، ئێستا سەرقالی چەند بەرهەمیکی سنگل کە لە سروودی نیشتمانی و نەتەوییهی و گۆرانی فۆکلۆری و ئەفینداری پیکهاتوو بە ستایله جیاوازهەکانه، لە ئێستادا ناتوانم کاتی بلۆنەوێیان دیاری بکەم، بەلام من بەردەوامم لە کاری هونەری. نارین هۆکاری بلۆنەوێ گۆرانی سینگل بۆ نەبوونی بازار گەرانده و گوتی: بازارێ کارە هونەرییهەکان مردوو، ئێستا لە سەرتاسەری جیهان سۆشیال میدیا کۆتەرۆلی بەسەر بازاردا کردوو، وەک جارێ کێنی ئەلبوم نەماو، تەنانهت من لەو باوەڕەدا کە بە یەکجاری نەمینیت، بۆیه کاری سینگل بۆ هونەرمەندی کورد بەتاییهەتی لەبەر ئەوێ کە هونەرمەندانی کورد هیچ مافیکیان بەسەر ئەلبومەکانی خۆدا نەماو و بە ناسانی کۆپی دەکری و مافی پارێزراو نییه، من زۆر جار دووچاری ئەو کارە بوومەتە و بەرهەمهەکانی من بەر لەوێ بلۆنە بکێتەو، کۆپی کراو، لەبەر ئەوێ کاریکی نۆرماله کاریک هونەرمەندانی کورد روو لە کار سینگل دەکەن چ بە گۆرانی یان کلیپ، هەرەها هونەرمەند خۆی دەزانی چۆن بەرهەمهەکی خۆی بلۆنە دەکاتەو و سوودی لەی دەبێت جا بە سینگل بێت یان ئەلبوم، بەلام گرنگ ئەوێ هونەریکی رەسەن و جوان پیشکەش بکات، چونکە ئەلبوم سەرمايهی هونەرمەندە بۆیه گرنگ ئەوێ هونەرهەکی رەسەن بێت ئەو ئەلبومە دەبێتە هۆی ئەوێ کە بەهاکە ی بەرزتر بێتەو. دیاره کە هەر کەسیک ناتوانیت بێت بە هونەرمەند، بەداخەو ئێستا هەر کەسیک بیهوێ مایهەکی بەرز دەکاتەو دەست بە گۆرانی دەکات و خۆی بە هونەرمەند دادەبێت لەبەر ئەوێ هیچ فلتەرێک نییه بۆ ناستی هونەرمەندان. گرنگ ئەوێ ئەو هونەرمەندانە ئێستا لە گۆرانییهەکانی هونەریکی رەسەن و پروفیشنال پیشکەش بکەن و خزمەتی بە هونەری نەتەو کەمان بەگەیهەنن. لە بەرێ پەيوەندی نێوان هونەر و سیاسەت بەتاییهەتی بۆ هونەرمەندی کورد نارین دەلی: پێمايه هونەر و سیاسەت دوو کاری جیهان و پێوستە هیچ کاریک هونەرمەند نەبێتە هۆکاری بۆ بلۆنەوێ سیاسەت لە نێو کارە هونەرییهەکانی خۆیدا، بەلام کاریکی زۆر ناساييه کە هونەرمەند لە بەرهەمهەکانی خۆیدا باس لە خۆشەویستی و لات و نیشتمان و نەتەو بکات، ئەمە کاریکە من هانی هەموو هونەرمەندان دەدەم کە گرنگی زیاتر بەم لایهەنە بدن، چونکە ئەمە ئەرکی هونەرمەندە بەتاییهەتی لە کاتی پرسە

کاتی پرایس دەیه‌وی گورچیلەیه‌کی خۆی ببه‌خشیت

کچه نمایشکار و ئەکتەری ناسراوی بریتانی کاتی پرایس رایگەیاندا کە هەول دەدات بە هەموو شیوەیەکی دایکی لەو نەخۆشییە کوشندەییە زراکار بەکات کە تووشی بوو تەنانهت ئەگەر پێویست بوو ئامادەییە ئەندامەکانی لەشیشی ببه‌خشیت بەتایبەتی گورچیلەیی.

پیش مانگیگ کاتی رایگەیاندا کە دایکی تووشی نەخۆشی پوکانه‌وه‌ی گورچیلە بوو و نەخۆشییە کەشی زۆر قورسە و زۆر بە زەحمەت دەتوانیت هەناسە بکشییت تەنانهت مەترسی لەسەر ژیاڵی هەیه و گۆرینی گورچیلەش یەکیکە لە چارەسەرەکان، پرایس لەو بارەوه زیاتر وتی: ئیستا بە جەدی بێر لە بەخشینی یەکیک لە گورچیلەکانم دەکەمەوه بۆ دایکم کە پێویستیەکی زۆری پێی هەیه، بەلام دڵنیا نی‌م لەوه‌ی کە نەشتەرگەرەییەکی دایکی بە بەخشینی گورچیلەکی سەرکەوتوو دەیت و لە مردن زراگی دەیت یان نە. لەم حالەتدا پێویستە گورچیلەیه‌کی فری بدریت و یەکیکی دیکە بۆ بچینریت و زۆر جار ئەو گورچیلەیه‌ی کەسانی مردوو وەرده‌گیریت پیش ئەوه‌ی ئەوه‌ی تێک بچیت، بەلام هەندێک کەسانی زیندووش گورچیلەیی خۆیان دەبەخشن، هەرچەندە نەشتەرگەرەییەکی زۆر سەختە و ئەگەری ئەوه‌ی هەیه نەخۆشە کە تەنیا ماوه‌ی دوو تا سێ سالی دیکە بژیت.

دزەکی کیم داوای لیبووردنی لێدەکات

داوای تێپەرپوونی سالیگ بەسەر رووداوی دەستگیرکردن و دزینی چەند کەلوپەلیکی کیم کارداشیان لە فەرەنسا لەلایەن کەسێکەوه، هەمان ئەو کەسە نامەیه‌کی بۆی نارد و داوای لیبووردنی لێکرد بۆ ئەو کارە و بە نەشیایوی دانا.

لە نامەکه‌یدا کە بە دەست و بە زمانی فەرەنسی نووسراوه ئەو کەسە کە ناوی نامور ئەتیکداشه و تەمەنی ۵۰ ساله‌ ده‌لی: هەست بە پەشیمانیه‌کی زۆر دەکەم بۆ ئەنجامدانی ئەو کارە نەشیایوه، داوای ئەوه‌ی زانیم کە رووداوه‌که کاریگەرەیه‌کی زۆری لەسەرت هەبوه و هەست کردنم بەو ئازاره‌ی دەررونییه‌ی کە تووشی بووی لە ئەنجامی ئەو کارە نەشیایوه، بریارمدا ئەو نامەیه‌ت بۆ بنوسم.

لە درێژەیی نامەکه‌یدا ده‌لی: نامانجم لەو نامەیه‌ به‌ هیچ شیوه‌یه‌ک ئەوه‌ نییه‌ کە هاوسۆزی تۆ بە دەست به‌ینم، بەلگه‌وه‌ی مرۆفیک نامەکه‌ت ئاراسته‌ ده‌کەم بۆ ئەوه‌ی پێت زۆر پەشیمانم و زۆریش دلتەنگ بووم کاتێک فرمیسکه‌کانی تۆم بینی، دەمه‌وی پێت بلێم کە من هاوسۆزی تۆم بۆ ئەوه‌ ئازاره‌ی له‌ ئەنجامی ئەو کارە نیوه‌ و منداڵ و خانەوادەکه‌ت چه‌شتۆتانه‌.

لە کۆتایی نامەکه‌شدا ده‌لی: هیوادارم ئەم نامەیه‌ بپێته‌ هۆکاریک بۆ ئەوه‌ی هیواش هیواش ئەو شۆکه‌ له‌ بێر بکه‌ی کە به‌ هۆی من‌ه‌وه‌ تووشی بووی.

يەلدا عەباسى:

مۆسىقاي كۆن و رەسەن لە خوینمدايە

يەلدا عەباسى يەككە لە هونەرمەندە بە تواناكانى كوردانى خوراسان كە ھەرچەندە خویندىنى تا راددەيەك لە هونەرەو دەورە، بەلام ئەو توانىيەتى پەرە بە هونەرەكەى بدات و بە ھاوکارى دايكى بېت بە يەككە لە هونەرمەندە ناسراوكان لە نيو كوردانى خوراسان و جگە لە گۆرانى وتەن و ژەنيارى يەلدا لە نواندنىشدا جى دەستى ديارە.

يەلدا لە دايكبووى شارى شىروانە و لە تەمەنى پېنج سالىدا بەشدارى لە نواندندا كەردووە، لەم بارەيەو دەلىق: يەكەم ئەزمونى هونەرىم لە تەمەنى پېنج سالى بوو ئەويش فيلمىكى مؤسىقى بوو لە دەرهینانى دايكم، دواتر لە تەمەنى يازدە سالىدا رووم لە ژەنيانى نامىرى دووتار كەرد لەسەر دەستى چەند مامۆستايەكى بە توانا لەو بوارە وەك ماجد ئەحمەد و ھەردوو برا رەمەزان و مامۆستا فەرىد، سوپاس بۆ خوا ئىستا لە ژەنيانى ئەم نامىرە سەرکەوتووم، لەمەشدا رۆلى سەرەكى بۆ دايكم دەگەریتەووە كە رىنگاي پېنشاندام و ھاوکارى كەردم و تا ئىستاش بەردەوامە لە ھاوکارى كەردنم ھەروەھا ناكري رۆلى باوكيشم لە ياد بكم.

سەبارەت بە ھەلپژاردنى بوارى مؤسىقا يەلدا دەلىق: مؤسىقاي كۆن و رەسەن لە خوینمدايە و من لە گەلى ژيام، بۆيە بوارى مؤسىقام ھەلپژارد لە نيو چەندىن بوارى ديكە، ھەروەھا ھەول دەدەم لە رىنگاي هونەرەكەمەوە مؤسىقاي دەفەرەكەم بپارىزم و پەرەى پېدەم، چونكە جەماوەرى ئەم مؤسىقايە زۆرە لە نيو كوردانى خوراسان و هونەرمەندانىش خەبات دەكەن لەم پېناوودا، دەبى ئەوەش باس بكەين كە زۆر لە ئافرەتان ھەن توانىويانە لە گەل گرووپە هونەرىيەكان شان بە شانى پياوان كارى مؤسىقا بە باشى ئەنجام بەدن و شوین پەنجەيان ديارە.

دیلانار یه لدر:

به شیک له گۆرانیبیژان
هونه ریان سووک کردوووهو
کاری زۆر خراپ به ناوی
هونه رهوه ده کهن

کچە هونەرمەندی باشووری کوردستان دیلانار یەلدز، لە گەقەرێ باکووری کوردستان لەدایکبوو، لە ئیستەنبول گەرە بوو و خۆیندووویەتی و ئیستا لە باشووری کوردستان دەژی و کاری هونەری دەکات. ئەو وەک یەکەمین کچە ئۆپێراخوینی باشووری کوردستان خۆی دەناسینێت، کە یەکێکە لە هونەرە سەخت و ناواریەکانی ئەوروپا، بەلام دەلێت خەریکە ئەو هونەرە لە باشووری کوردستان لەبیردەچێتەوه، چونکە هیچ شوێنێک نییە کە بەردهوامی بەو کارەى بدات، لە دەرڤەتیکدا گولانی هونەری دیمانەیهکی لەگەڵ کرد و ئەویش بەم شێوێهە هاڵەناخافتن.

بۆ دەنگ خراپە، بەلام ئیستەنبول بەهۆی هەبوونی هەوای شیدار زۆر سوودی بۆ دەنگ هەیە، وەک کرێمە بۆ گەرۆو. دیلانار باس لە کاری هونەری نوێی دەکات و لەو باریەشەوه چەند بابەتێک دەخاتەرۆو: ئیستا کار بۆ دوو بەرھەم دەکەم، یەکیکیان جارێ ئاشکرا ناکەم، بەلام گۆرانییەکی سۆرانیشم لەبەر دەستە کە دواى ماوەیەک تەواو دەبێت و دەکەوێتە سەر شاشەى کەناله کوردییەکان. بۆ یەکەمجار بە شێوەزاری سۆرانی گۆرانی دەلێم، ئەم گۆرانییەش بە ریتیمیکى شادە، دەمەوت دلی خەلکی خۆش بکەن، چونکە گەلی کورد گەلێک ناخۆشی بێنێو، ئیستا کاتی خۆشی و هەلپەرینە. بەلام ئیستا لە بەرنامەم نییە ئەلبومم بلام بکەمەوه، چونکە تاوێکو کۆپی رابیتی نایاسایی لە کوردستان جێبەجێ بکریت، نامادە نیم ئەلبومم بخرمە بازارووه، بە ئارەزووی خۆیان کۆپی بکەن و بپەرۆشەوه، لەگەڵ ئەوەشدا باروودۆخەکە لە کوردستان گونجاو نییە بۆ بلامکردنەوهی ئەلبومم، دواتریش هێشتا تەمەنم بچووکە بۆ ئەلبومم بلامکردنەوه «بە پێکەنینەوه»، پێموایە گۆرانی سینگل باشتەر. دیلانار یەکێکە لەو هونەرمەندانەى کە کاریگەرە بە هونەرمەندە رەسەنەکان و لەو بوارووه دەلێ: کە دەستم بە گۆرانی گوتن کرد، بە گۆرانی خۆم دەستم پێکردو لاسایی کەسم نەکردووهتەوه، بەلام هەست و ئەداو تام و چێژی گۆرانی دەتوانیت لاسایی بکەیتەوه، بەلام من هەمیشە گوتەم کە بە گۆرانییەکانی تەحسین تەهاو ئەیا زاخوویی گەرە بووم و هەستی ئەم هونەرمەندە لە ناخدا لەگەڵم گەرە بووو سوودم لێ وەرگرتوون. لە هونەرمەندە گەنجانەکانیش گۆی لەهەموویان دەگرم، بەلام زۆر شەیدای دەنگی ئاشقان فەرەجم، دەنگ و گۆرانییەکانی زۆر خۆش و بەچێژن، لە هونەرمەندە سۆرانییەکانیش زۆر زۆر حەز لە دەنگی ئەبوب عەلی و چۆپی فەتاح دەکەم، لای من ئەوان زۆر تاییبەتن. لە کۆتاییدا سەبارت بە بوونی ئافرەتان لە بوارى هونەردا گوتی: بە رای من کچانی دەنگخۆشمان گەلێک زۆرن، بەلام بەدەخووه لە کوردستان بە چاوێکی خراپ سەیری هونەر و هونەرمەندان دەکریت، لەگەڵ ئەوەشدا من ئەوانیش بە حەق دەزانم، چونکە بەشێک لە گۆرانییێژان هونەریان سووک کردوووه کاری زۆر خراپ بەناوی هونەرەوه دەکەن، بۆیە لەبەر چاوی کۆمەلگەى کوردی هونەریان ناشیرین و پیس کردوو.

سەبارت بە نازناوی خۆی دیلانار دەلێ: لە ولاتی تورکیا هەر کەسێک دەبێت نازناویکی هەبێت، ئەوانیش نازناوی یەلدزبان بۆ من زیاد کردوو، لە هەرێمی کوردستانیش من ناوم دیلانار سألەم، چونکە باوکم ناوی سألەم، بەلام لە تورکیا جیاوازی هەیە، سەبارت بە ناوێکەشم دوو مانای هەیە، بە کوردی مانای ئاگری شادییە و بە تورکیش واتە دلپەر، یان دلان دەدزیت، بەمشووبە لە زمانی تورکی وەسف دەکریت، من تاوێکو ئیستا لە کوردستان گۆم لە ناوی دیلانار نەبووه، بەلام پێدەچێت لەمەودا ئەم ناو لە کوردستانیش زۆر بێت. سەبارت بە بە ژبانی خۆیشی دەلێت: من لە گەقەرێ لە دایکبووم، بەلام لە ئیستەنبول گەرەبووم و خۆیندووومە، دایک و باوکم لە باشووری کوردستان لە دایکبوون، باوکم بە رەچەلەکی خەلکی سەرسینگ و دایکیشم خەلکی ئامیدیە، کەواتە من خەلکی باشووری کوردستانم، بەلام من هەرچوار پارچەى کوردستان بە مالى خۆم دەزانم. دەرپەرێ سەرەتاکانی کاری هونەری و هاتنی بۆ ئێو ئەم بوارە دەلێت: من لەسەر تەواو حەزم لە گۆرانیگوتن نەبوو، زۆر شەیدای نواندن بووم، حەزم دەکرد بێمە ئەکتەر، بەلام لە گەقەرێ هیچ شوێنێک نەبوو من تێیدا فێری ئەو هونەرە بێم، بەلام هەموو خەلکی دیلانگوتن تۆ دەنگت خۆشە بۆ نایبته گۆرانییێ، ئیدی لە چەند بۆنەیهک گۆرانیم گوت و دەنگدانەوهی زۆری لە ئێو خەلکدا هەبوو، دواتر باوکم گوتی دەبێت تۆ بەشۆوبەکی زانستی میوزیک بخوین و بە ئاواتەکت بەگەیت، هیوادارم هەموو باوکیک وەک باوکی من بێر بکاتەوه، چونکە ئەو بەردهوام هاوکاری من بوو، بۆیە هاتمە ئیستەنبول و لەوێ لە کۆرسێکی شەش مانگی بەشداریم کردو یەکەم بووم و دواتر لە زانکۆی پارە، کە زانکۆیەکی زۆر بەناوایانگی تورکیایەو تاییبەتە بە هونەری لەوێ لە بەشی ئۆپێرا وەرگیرام و پێنج سأل خویندم، ئیستا من ماموستای دەنگم، دواتر دەستم بەکاری گۆرانیگوتن کرد. سەبارت بە ئۆپێرا دیلانار دەلێت: من بەشۆوبەکی زانستی و ئەکادیمی خویندنی ئۆپێرام تەواو کردوووه یەکەمین کچم لە باشووری کوردستان ئەو بروانامەیم هەیە، بەلام بەدەخووه لە هەرێمی کوردستان ئەم هونەرە مەزنە فەرماوشکاراوه گرنگی پێ نەدراوه، چونکە ئۆپێرا هونەرێکی زۆر سەختەو لەهەماکاتدا زۆر گرنگە لە باشووریش ئەم هونەرە ناوێری لێ بدرتەوه. من دوو سألە گەرمانتەوه هەرێمی کوردستان، بەلام هیچ دەرڤەتیک بە من نەدراوه ئەم هونەرە ئێرە پەرە پێ بدەین، لەگەڵ ئەوەشدا خەریکە منیش ئەو هونەرەم بێر دەچێتەوه، چونکە ئەگەر رۆژانە پرۆڤەو رايهتێن لەسەر دەنگ و ئۆپێرا نەکەیت، دەنگیت تیکدەچێت، هەلبەتە کەش و هەوای کوردستانیش زۆر وشکە

